

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീമന്നിഗമാന്തമഹാദേശികൈഃ അനുഗൃഹീതാ

॥ ശ്രീ ശരണാഗതിദീപികാ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ ശ്രീ ശരണാഗതിദീപികാ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥായഃ കവിതാർക്കികകേസരി |

വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

പദ്മാപതേഃ സ്തുതിപദേന വിപച്യമാനം

പശ്യന്ത്രിഹ പ്രപദനപ്രവണാ മഹാന്തഃ |

മദ്യാക്യസംവലിതമപ്യജ്ഞാത്യാഭാവം

മാന്യം യതീശ്വരമഹാനസസമ്പ്രദായം ॥ 1 ॥

നിത്യം ശ്രീയാ വസുധയാ ച നിഷേവ്യമാണം

നിർവ്യാജനിർഭരദയാഭരിതം വിഭാതി |

വേദാന്തവേദ്യമിഹ വേഗവതീസമീപേ

ദീപപ്രകാശ ഇതി ദൈവതമദ്വിതീയം ॥ 2 ॥

ദീപസ്തമേവ ജഗതാം ദധിതാ രുചിസ്തേ

ദീർഘം തമഃ പ്രതിനിവർത്യമിദം യുവാഭ്യാം |

സ്തവ്യം സ്തവപ്രിയമതഃ ശരണോക്തിവശ്യം

സ്തോതും ഭവന്തമഭിലഷ്യതി ജന്തുരേഷഃ ॥ 3 ॥

പദ്മാകരാദുപഗതാ പരിഷസ്വജ്ഞേ ത്യാം

വേഗാസരിദ്വിഹരണാ കലശാബ്ധികന്യാ |

ആഹുസ്തദാപ്രഭൃതി ദീപസമാവദാസം

ആജ്ഞനതോ മരകതപ്രതിമം വപുസ്തേ ॥ 4 ॥

സ്വാമിൻ ഗഭീരസുഭഗം ശ്രമഹാരി പുംസാം

മാധുര്യരമ്യമനഘം മണിഭംഗദൃശ്യം |

വേഗാന്തരേ വിതനുതേ പ്രതിബിംബശോഭാം
ലക്ഷ്മീസരഃ സരസിജാശ്രയമംഗകം തേ || 5 ||

ആവിശ്യ ധാരയസി വിശ്വമമുഷ്യ യന്താ
ശേഷീ ശ്രിയഃ പതിരശേഷതനുർനിദാനം |
ഇത്യാദിലക്ഷണഗണൈഃ പുരുഷോത്തമം ത്വാം
ജാനാതി യോ ജഗതി സർവവിഭേഷ ഗീതഃ || 6 ||

വിശ്വം ശുഭാശ്രയവദീശ വപുസ്സുദീയം
സർവാ ഗിരസ്ത്വയി പതന്തി തതോസി സർവഃ |
സർവേ ച വേദവിധയസ്ത്വദനുഗ്രഹാർത്ഥാഃ
സർവാധികസ്ത്വമിതി തത്ത്വവിദസ്സദാഹുഃ || 7 ||

ഇണാനം ബലം നിയമനക്ഷമത്വമി വീര്യം
ശക്തിശ്ച തേജ ഇതി തേ ഗുണഷ്ട്കമാദ്യം |
സർവാതിശായിനി ഹിമോപവനേശ യന്തിൻ
അന്തർഗതോ ജഗദിവ ത്വയി സദ്ഗുണൗഘഃ || 8 ||

ദീപാവഭാസ ദയയാ വിധിപൂർവമേതത്
വിശ്വം വിധായ നിഗമാനപി ദത്തവന്തം |
ശിഷ്ടായിതാഃ ശരണയന്തി മുമുക്ഷവസ്ത്വാം
ആദ്യം ഗുരും ഗുരുപരമ്പരയാധിഗമ്യം || 9 ||

സത്താസ്ഥിതിപ്രയതനപ്രമുഖൈരുപാത്തം
സ്വാർത്ഥം സദൈവ ദവതാ സ്വയമേവ വിശ്വം |
ദീപപ്രകാശ തദിഹ ത്വദവാപ്തയേ ത്വാം
അവ്യാജസിദ്ധമനപായമുപായമാഹുഃ || 10 ||

ഭോഗ്യം മുകുന്ദ ഗുണഭേദമചേതനേഷു
ഭോക്തൃത്വമാത്മനി നിവേശ്യ നിജേച്ഛയൈവ |

പാഞ്ചാലികാശുകവിഭൂഷണഭോഗദായി
 സമ്രാഡിവാത്മസമയാ സഹ മോദസേ ത്വം || 11 ||

ത്വാം മാതരം ച പിതരം സഹജം നിവാസം
 സന്തഃ സമേത്യ ശരണം സുഹൃദം ഗതിം ച |
 നിഃസീമനിത്യനിരവദ്യസുഖപ്രകാശം
 ദീപപ്രകാശ സവിഭൂതിഗുണം വിശന്തി || 12 ||

ജ്ഞോരമുഷ്യ ജനനേ വിധിശംഭുഭൂഷൗ
 രാഗാദിനേവ രജസാ തമസാ ച യോഗഃ |
 ദൈവായനപ്രഭൃതയസ്സുദവേക്ഷിതാനാം
 സത്ത്വം വിമുക്തിനിയതം ഭവതീത്യുശന്തി || 13 ||

കർമസ്വനാദിവിഷമേഷു സമോ ദയാളുഃ
 സ്വേനൈവ ക്ലൃപ്തമപദേശമവേക്ഷമാണഃ |
 സ്വപ്രാപ്തയേ തനുഭൂതാം ത്വരസേ മുകുന്ദ
 സ്വാഭാവികം തവ സുഹൃത്തുമിദം ഗുണന്തി || 14 ||

നിദ്രായിതാൻ നിഗമവർത്തനി ചാരുദർശീ
 പ്രസ്ഥാനശക്തിരഹിതാൻ പ്രതിബോധ്യ ജന്തുൻ |
 ജീർണ്ണസ്തനന്ധയജ്യാന്ധമുഖാനിവാന്യാൻ
 നേതും മുകുന്ദ യതസേ ദയയാ സഹ ത്വം || 15 ||

ഭക്തിഃ പ്രപത്തിരഥ വാ ഭഗവൻ തദുക്തിഃ
 തന്നിഷ്ടസംശ്രയ ഇതീവ വികൽപ്യമാനം |
 യം കഞ്ചിദേകമുപപാദയതാ ത്വയൈവ
 ത്രാതാസ്തരന്ത്യവസരേ ഭവിനോ ഭവാഞ്ചി || 16 ||

നാനാവിയൈരകപടൈരജ്ജഹത്വഭാവൈഃ
 അപ്രാകൃതൈർനിജവിഹാരവശേന സിദ്ധൈഃ |

ആത്മീയരക്ഷണവിപക്ഷവിനാശനാർമൈഃ
സംസ്ഥാപയസ്യനഘജ്ഞമഭിരാദ്യധർമം || 17 ||

നില്ലോന്നതാനി നിഖിലാനി പദാനി ഗാഢം
മജ്ജന്തി തേ മഹിമസാഗരശീകരേഷു |
നീരന്ദ്രമാശ്രയസി നീചജ്ഞാൻ തമാപി
ശീലേന ഹന്ത ശിശിരോപവനേശ്വര ത്വം || 18 ||

കാശീവൃകാന്ധകശരാസനബാണഗംഗാ -
സംഭൂതിനാമകൃതിസംവദനാദ്യുദന്തൈഃ |
സ്വോക്തംബരീഷഭയശാപമുഖൈശ്ച ശംഭും
ത്വന്നിഷ്ടമീക്ഷിതവതാമിഹ കഃ ശരൺയഃ || 19 ||

ക്വാസൗ വിഭുഃ ക്വ വയമിത്യുപസത്തിഭീതാൻ
ജന്തുൻ ക്ഷണാത് ത്വദനുവൃത്തിഷു യോഗ്യയന്തി |
സമ്പ്രാപ്തസദ്ഗുരുതനോഃ സമയേ ദയാഭോഃ
ആത്മാവധിർഭവതി സംസ്കൃതധീഃ ക്ഷണം തേ || 20 ||

യോഗ്യം യമൈശ്ച നിയമൈശ്ച വിധായ ചിത്തം
സന്തോ ജിതാസനതയാ സ്വവശാസുവർഗാഃ |
പ്രത്യാഹൃതേന്ദ്രിയഗണാഃ സ്ഥിരധാരണാസ്ത്യാം
ധ്യാത്വാ സമാധിയുഗളേന വിലോകയന്തി || 21 ||

പദ്മാഭിരാമവദനേക്ഷണപാണിപാദം
ദിവ്യായുധാഭരണമാൽയവിലേപനം ത്വാം |
യോഗേന നാഥ ശുഭമാശ്രയമാത്മവന്തഃ
സാലംബനേന പരിചിന്ത്യ ന യാന്തി തൃപ്തിം || 22 ||

മാനാതിലംഘിസുഖബോധമഹാംബുരാശൗ
മഗ്നാസ്ത്രിസീമരഹിതേ ഭവതഃ സ്വരൂപേ |

താപത്രയേണ വിഹതിം ന ഭജന്തി സന്തഃ
സംസാരഘർഭജനിതേന സമാധിമന്തഃ || 23 ||

ധീസംസ്കൃതാൻ വിദധതാമിഹ കർമ്മഭേദാൻ
ശുദ്ധം ജിതേ മനസി ചിന്തയതാം സ്വമേകം |
ത്വത്കർമ്മസങ്കുതമനസാമപി ചാപരേഷാം
സുതേ ഫലാൻയഭിമതാനി ഭവാൻ പ്രസന്നഃ || 24 ||

ഉദ്ബാഹുഭാവമപഹായ യഥൈവ ഖർവഃ
പ്രാംശും ഫലാർഥമഭിയാചതി യോഗിചിന്ത്യ |
ഏവം സുദുഷ്കരമുപായഗണം വിഹായ
സ്ഥാനേ നിവേശയതി തസ്യ വിചക്ഷണസ്ത്യാം || 25 ||

നിത്യാലസാർഹമഭയം നിരപേക്ഷമൻയൈഃ
വിശ്വാധികാരമഖിലാഭിമതപ്രസൂതിം |
ശിക്ഷാവിശേഷസുഭഗം വ്യവസായസിദ്ധാഃ
സത്കുർവതേ ത്വയി മുകുന്ദ ഷഡംഗയോഗം || 26 ||

ത്വത്പ്രാതികൂൽയവിമുഖാഃ സ്തുരദാനുകൂൽയാഃ
കൃത്യാ പുനഃ കൃപണതാം വിഗതാതിശങ്കാഃ |
സ്വാമിൻ ഭവ സ്വയമുപായ ഇതീരയന്തഃ
ത്വയുർപയന്തി നിജഭാരമപാരശക്തൗ || 27 ||

അർമാന്തരേഷു വിമുഖാനധികാരഹാനേഃ
ശ്രദ്ധാധനാൻ ത്വദനുഭൂതിവിളംബഭീതാൻ |
ദീപപ്രകാശ ലഭസേ സുചിരാത് കൃതീവ
ന്യസ്താത്മനസ്തവ പദേ നിഭൃതാൻ പ്രപന്നാൻ || 28 ||

മന്ത്രൈരനുശ്രവമുഖേഷ്യധിഗമ്യമാനൈഃ
സ്വാധികൃതാസമുചിതൈർയദി വാ്നിയവാക്യൈഃ |

നാമ ത്വദീയചരണൗ ശരണം ഗതാനാം
 നൈവായുതായുതകല്യാപ്യപരൈരവാപ്യാ || 29 ||

ദത്താഃ പ്രജാ ജനകവത് തവ ഭദശികേന്ദ്രൈഃ
 പത്യാഭിനന്ദ്യ ദവതാ പരിണീയമാനാഃ |
 മധ്യേ സതാം മഹിതഭോഗവിശേഷസിദ്ധൈ
 മാംഗൽയസൂത്രമിവ ബിഭ്രതി കിങ്കരത്വം || 30 ||

ദിവ്യേ പദേ നിയതകിങ്കരതാധിരാജ്യം
 ദാതും ത്വദീയദയയാ വിഹിതാഭിഷേകാഃ |
 ആദേഹപാതമനഘാഃ പരിചര്യയാ തേ
 യുജ്ഞാനചിന്ത്യ യുവരാജപദം ഭജന്തി || 31 ||

ത്വാം പാണ്ഡരാത്രികനയേന പൃഥഗ്വിധേന
 വൈഖാനസേന ച പഥാ നിയതാധികാരാഃ |
 സംജ്ഞാവിശേഷനിയമേന സമർചയന്തഃ
 പ്രീത്യാ നയന്തി ഫലവന്തി ദിനാനി ധന്യാഃ || 32 ||

വർണാശ്രമാദിനിയതക്രമസൂത്രബദ്ധാ
 ഭക്ത്യാ യഥാർഹവിനിവേശിതപത്രപുഷ്പാ |
 മാലേവ കാലവിഹിതാ ഹൃദയംഗമാ ത്വാം
 ആമോദയത്യനുപരാഗധിയാം സപരയാ || 33 ||

ബ്രഹ്മാ ഗിരീശ ഇതര്യേപ്യമരാ യ ഏതേ
 നിർധൂയ താൻ നിരയതുൽയഫലപ്രസൂതീൻ |
 പ്രാപ്തും തവൈവ പദപദ്മയുഗം പ്രതീതാഃ
 പാതിവ്രതീം ത്വയി വഹന്തി പരാവരജ്ഞാഃ || 34 ||

നാമ ത്വദിഷ്ടവിനിയോഗവിശേഷസിദ്ധാം
 ശേഷത്വസാരമനപേക്ഷ്യ നിജം ഗുണജ്ഞാഃ |

ഭക്തേഷു തേ വരഗുണാർണവ പാരതന്തർയാത്
ദാസ്യം ഭജന്തി വിപണിവ്യവഹാരയോഗ്യം || 35 ||

സദ്ഭിസ്ത്വദേകശരണൈർനിയതം സനാമാഃ
സർപാദിവത് ത്വദപരാധിഷു ദൂരയാതാഃ |
ധീരാസ്തുണീകൃതവിരിഞ്ചപുരന്ദരാദ്യാഃ
കാലം ക്ഷിപന്തി ഭഗവൻ കരണൈരവന്ധ്യഃ || 36 ||

വാഗാദികം മനസി തത് പവനേ സ ജീവേ
ഭൂതേഷു യം പുനരസൗ ത്വയി തൈഃ സമേതി |
സാധാരണോക്തമണകർമ സമാശ്രിതാനാം
യന്ത്രാ മുകുന്ദ ഭവതൈവ യഥാ യമാദേഃ || 37 ||

സവ്യാൻയയോരയനയോർനിശി വാസരേ വാ
സങ്കൽപിതായുരവധീൻ സപദി പ്രപന്നാൻ |
ഹാർദഃ സ്വയം നിജപദേ വിനിവേശയിഷ്യൻ
നാഡീം പ്രവേശയസി നാമ ശതാധികാം ത്വം || 38 ||

അർചിർദിനം വിശദപക്ഷ ഉദക്പ്രയാണം
സംവത്സരോ മരുദശീതകരഃ ശശാങ്കഃ |
സൗദാമനീ ജലപതിർവലജിത് പ്രജേഷഃ
ഇത്യാതിവാഹികസഖോ നയസി സ്വകീയാൻ || 39 ||

ത്വച്ഛേഷവൃത്ത്യനുഗുണൈർമഹിതൈർഗുണൗഘൈഃ
ആവിർഭവത്യുതസിദ്ധാനിജസ്വരൂപേ |
ത്വൽപക്ഷണേഷു നിയതേഷ്യപി ഭോഗമാത്രേ
സാമ്യം ഭജന്തി പരമം ഭവതാ വിമുക്താഃ || 40 ||

ഇത്ഥം ത്വദേകശരണൈരനഘൈരവാപ്യേ
ത്വത്കിങ്കരത്വവിഭവേ സ്തൂഹയാപരാധ്യൻ |

ആത്മാ മമേതി ഭഗവൻ ഭവതൈവ ഗീതാഃ
വാചോ നിരീക്ഷ്യ ഭരണീയ ഇഹ ത്വയാഹം || 41 ||

പദ്മാമഹീപ്രഭൃതിഭിഃ പരിഭുക്തഭൂമുഃ
കാ ഹാനിരത്ര മയി ഭോക്തരി തേ ഭവിത്രി |
ദുഷ്യേത് കിമംപ്രീതിടിനീ തവ ഭവസേവ്യാ
ദുർവാരതർഷചപലേന ശൂന്യാവലീഡാ || 42 ||

സത്ത്യാനി നാമ വിവിധാൻയഭിസഞ്ജിഘൃക്ഷോഃ
സംസാരനാട്യരസികസ്യ തവാസ്തു തൃപ്തൈഃ |
പ്രത്യക്ഷപരാങ്മുഖമതേരസമീക്ഷ്യകർതും
പ്രാചീനസജ്ജനവിധംബനഭൂമികാ മേ || 43 ||

കർതവ്യമിത്യനുകലം കലയാമ്യകൃത്യം
സ്വാമിനകൃത്യമിതി കൃത്യമപി ത്യജാമി |
അൻയദ്യത്രികമണജാതമനന്തമർഥ -
സ്ഥാനേ ദയാ ഭവതു തേ മയി സാർവഭൗമീ || 44 ||

യം പൂർവമാശ്രിതജനേഷു ഭവാൻ യഥാവത്
ധർമം പരം പ്രണിജഗൗ സ്വയമാനുശംസ്യം |
സംസ്മാരിതസ്ത്വമസി തസ്യ ശരൺയഭാവാത്
നാമ ത്വദാന്തസമയാ നനു മാദൃശാർഥം || 45 ||

ത്രാണം ഭവേതി സകുദുക്തിസമുദ്യതാനാം
തൈസ്തൈരസഹ്യവൃജിനൈരുദരംഭരിസ്തേ |
സത്യാപിതാ ശതമവാത്മജശങ്കരാദൗ
നാമ ക്ഷമാ ന ഖലു ജന്തുഷു മദ്വിവർജം || 46 ||

കർമാദിഷു ത്രിഷു കഥാം കഥമപ്യജാനൻ
കാമാദിമേദുരതയാ കലുഷപ്രവൃത്തിഃ |

സാകേതസംഭവചരാചരജ്ഞുനിത്യാ

വീക്ഷ്യഃ പ്രഭോ വിഷയവാസിതയാപ്യഹം തേ || 47 ||

ബ്രഹ്മാണഡലക്ഷശതകോടിഗണാനനന്താൻ

ഏകക്ഷണേ വിപരിവർത്യ വിലജ്ജമാനാം |

മത്പാപരാശിമമനേ മധുരർപഹന്ത്രിം

ശക്തിം നിയുക്ഷ്യ ശരണാഗതവത്സല ത്വം || 48 ||

ആസ്താം പ്രപത്തിരിഹ ദേശികസാക്ഷികാ മേ

സിദ്ധാ തദുക്തിരനഘാ ത്വദവേക്ഷിതാർമാ |

ന്യസ്തസ്യ പൂർവനിപുണ്ണൈസ്ത്വയി നന്വിദാനീം

പൂർണേ മുകുന്ദ പുനരുക്ത ഉപായ ഏഷഃ || 49 ||

യദ്വാ മദർഥപരിചിന്തനയാ തവാലം

സംജ്ഞാം പ്രപന്ന ഇതി സാഹസികോ ബിഭർമി |

ഏവം സ്ഥിതേ ത്വദപവാദനിവൃത്തയേ മാം

പാത്രീകുരുഷ്യ ഭഗവൻ ഭവതഃ കൃപായാഃ || 50 ||

ത്യാഗേ ഗുണേശ ശരണാഗതസംജ്ഞിനോ മേ

സ്ത്യാനാഗസ്യാപി സഹസൈവ പരിഗ്രഹേ വാ |

കിം നാമ കുത്ര ഭവതീതി കൃപാദിഭിസ്തേ

ഗുഡം നിരൂപയ ഗുണേതരതാരതമ്യം || 51 ||

സ്വാമീ ദയാജലനിധിർമധുരഃ ക്ഷമാവാൻ

ശീലാധികഃ ശ്രീതവശഃ ശുചിരത്യുദാരഃ |

ഏതാനി ഹാതുമനഘോ ന കിലാർഹസി ത്വം

വിഖ്യാതിമന്തി ബിരുദാനി മയാ സഹൈവ || 52 ||

വേലാധനഞ്ജയരമാദിഷു വാചികൈഃ സ്വൈഃ

ആഘോഷിതാമഖിലജ്ഞുശരൺയതാം തേ |

ജാനൻ ദശാനനശതാദധികാഗസോപി
പശ്യാമി ദത്തമഭയം സ്വകൃതേ ത്വയാ മേ || 53 ||

രക്ഷ്യസ്ത്വയാ തവ ദരോസ്ത്യഹമിത്യപൂർവാൻ
വർണാനിമാനഹൃദയാനപി വാചയിത്വാ |
മദ്ഭാഷനിർജിതഗുണോ മഹിഷീസമക്ഷം
മാ ഭൂസ്ത്വദന്യ ഇവ മോഘപരിശ്രമസ്ത്വം || 54 ||

മുഖ്യം ച യത് പ്രപദനം സ്വയമേവ സാധ്യം
ദാതവ്യമീശ കൃപയാ തദപി ത്യയൈവ |
തന്മേ ദവചുരണസംഗവതീമവസ്ഥാം
പശ്യന്നുപായഫലയോരുചിതം വിധേയാഃ || 55 ||

അൽപാസ്ഥിരൈരസുഖജൈരസുഖാവസാനൈഃ
ദുഃഖാൻവിതൈരനുചിതൈരഭിമാനമൂലൈഃ |
പ്രത്യക്പരാഗനുഭവൈഃ പരിഘൂർണിതം മാം
ത്വയേവ നാമ ചരിതാർഥയ നിർവിവിക്ഷും || 56 ||

തത്ത്വാവബോധശമിതപ്രതികൂലവൃത്തിം
കൈങ്കര്യലബ്ധകരണത്രയസാമരസ്യം |
കൃത്വാ ത്വദന്യവിമുഖം കൃപയാ സ്വയം മാം
സ്താതിം ദൃശോഃ പ്രതിലഭസ്വ ജഗജ്ജനന്യാഃ || 57 ||

ഇത്ഥം സ്തുതിപ്രഭൃതയോ യദി സമ്മതാഃ സ്യുഃ
യദ്വാപരാധപദവീഷ്യഭിസംവിശന്തി |
സ്തോകാനുകൂൽയകണികാവശവർതിനസ്തേ
പ്രീതിക്ഷമാപ്രസരയോരഹമന്യീ ലക്ഷ്യം || 58 ||

സ്തേഹോപപന്നവിഷയസ്വദശാവിശേഷാത്
ഭൂയസ്തമിസ്രശമനീം ഭൂവി വേങ്കടേശഃ |

ദിവ്യാം സ്തുതിം നിരമിമീത സതാം നിയോഗാത്
ദീപപ്രകാശശരണാഗതിദീപികാഖ്യാം ||59||

|| ഇതി ശ്രീ ശരണാഗതിദീപികാ സമാപ്താ ||
കവിതാർക്കികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |
ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||